

Багъчудт селәнә эдл-ахун медрл өгхмн

Экц училищин ул деер 1921 джилд бұрдси селәнә эдл-ахун Башантинск техникум Ар Кавказд, Иджд голин дорд узгт селәнә эдл-ахун дундин сургъулин ик гисн заведень болджана. Техникум эврәннй ұулдврнн 37 джилдин өргцд селәнә эдл-ахун 2200 гар специалистир белддж гаргъсми.

Техникум—эврә материалън кбрнъгтә, бсдж делгрси малга, тарәтә, садга, виноградга, сургъулин-дамшлтин эдл ахута. Эвнә эдл-аху джил болгън 50—150 минъгън арслнъ цевр ору бгна.

Техникумд, бдгә цагин техникәр болн лабораторн зер-зевәр теткдси 15 кабинет бәәх сургъулин гурви корлус (гер) бәәнә. Сургъульчнр бәәх 3 гер, эврә клуб, 19900 дегтрә библиотек бәәнә. Техникумд сурцах сургъульчир Ставропольск, Краснодарск крайсин болн Ростовск областин нұур-г-йовх колхозмудт болн совхозмудт, эврәннй сургъулин-дамшлтин эдл-ахуод оц, селәнә эдл-ахун дамшлтиг ласцхана.

Техникумин багшнр цугъар гун ах сургъульчн болн дамшлтга, тегәд чигн эдн селәнә эдл-аху сән медрлтә специалистир белдцхәнә.

Мана техникум тбгсгдг гарси специалистир Ставропольск, Краснодарск крайин, Ростовск, Астраханск, Запдно-Сибирск областьсар, Киргизск болн Казахск союзн республисар кблджәцхәнә.

Башантинск техникум тбгсгдг гарси агроном ұр Шаропов Борис Дорджинович Омск областин, Саргатск района селәнә эдл-ахун отдетин ах агроном, агроном ұр Бамбушев Сандж Пурвеевич—Омск областин Щербакулъск района, Борисовск совхозин Южн отделенй агроном, 1956 джил ик ургъц авси тбләдән Ленина брднәр ачлгдла.

Агроном Лиджанов Гапон Есинович—Казхск С С Р-н Джембульск областин Луговск района, „Подгорный“ совхозд кбллад, 1956 джил 27500 гектар тарәнәс дундлад гектар болгънас 16,3 центнер буудя хурадж авсми. Ода ұр Лиджанов селәнә эдл-ахун

Хальмг танъгъчин управленә начальникин дарук болдж кблджәнә. Агроном ұр Шевцова Айна Григорьевна Западн района, „Ленинец“ колхозин ах агроном болдж кбллад, 1956 джил 3940 гектар тарәнәс дундлад гектар болгънас 15,1 центнер буудя авла. Эи деер келгдси специалистир „Куч-кблсна Улан Туг“ орденсар ачлгдла. Агрономс ұр мұд: Г. Б. Бембинов, И. Д. Дзюба, П. Ф. Астанин, М. С. Луханина тарси тарәнәс гектар болгънас, дундлад 100-т пуд буудя хурадж авсидан „Кундалгънә темдг“ орденсар ачлгдцхав.

Мана техникум дуудсг гарси кесг олн специалистир ласдж, сурч авси медрлән куццднй олзлад, унн гол зуркән тәвдж кблдси учрар олтәмтнд итклтә болн кундтә специалистир болцхав. Эднәс кесгнй партиин, советск болн селәнә эдл-ахун органсар гардгч кблмшт йовцхана. Келхд, агроном ұр Джиндыков Константин Иванович—Сарпинск района куцәгч комитетин ахлач, агроном ұр Яшкилев Филипп Алексеевич—Приютненск района куцәгч комитетин ахлач болдж кблджәнә. Зунгруев, Шажен-Батуев болн нань чигн специалистир танъгъчин селәнә эдл-ахун гардгч кблмшт йовцхана.

Мана техникум дуудсг гарси дундин медрлтә селәнә эдл-ахун специалистир техникумин нер гутаджахми уга. Тер учр деерәс техникумин багшнр эврәннй медрлән, сургъмджан сургъульчирт кут цднй мефүлдж, дасхдж бгцхәнә. Селәнә эдл-ахун техникум дуудсг гарси специалистир сән медрлтә, дамшлтга болси учрар тус-тустан кблджәх газртан шунлтга кевәр кбллад, селәнә эдл-ахугъас гардг эдлушиг икфүлджәнә.

1932 джилд ВЛКСМ-н ЦК болн ВЦСПС, ах болн дундин сургъулин сургъульчнр дунд сургъулин болн сургъмджин кблмшин тускар Цугсоюзин социалистическ дбрлдә делгрүлхми гидж токтавр гаргъсми. Тер токтавриг куцәхин тблә мана техникум социалистическ дбрлдәнд орлцад, Со-

ветск Союзин техникуме дунд негдгч орм эллад „Кундалгънә грамотар“ болн 40 минъгън арслнъгар ачлгдла.

1954-1955 джилмұд мана техникум сургъульчн болн сургъулин-дамшлтин эдл-ахундан ик производствени дилврмұд куцси тбләдән хойр джил дарагъар Цугсоюзин селәнә эдл-ахун гәәхүлд орлцсми. Нидн джил сән дилвртә болси учрар эи джил гәәхүлд бас орлцхми.

1956-1957 сургъулин джилд техникумин сургъульчнр сәәнәр сурцхав, эс гидж 97,5 процент сургъульчнр сәәнәр суррв. дакад урдк сургъулин джилд-дорхнй 76 ударник ик болдж гарв. Сургъульчнр района колхозмудт болн совхозмудт джил болгън дбнъ-тусан кұргцхәнә. Келхд, района колхозмудин болн совхозмудин 43.684 малд хальдврта гемәр бичә гемтгхә гидж тарлгъ кев.

Нидн джил ганъгта джил болси бийнй, техникумин сургъулин-дамшлтин эдл-аху тарси тарәнәсн дундлад гектар болгънас 13 центнер хурадж авб, района колхозмуд болн совхозмуд дундлад гектар болгънас зуг 9,3 центнер буудя хурадж авцхав.

1957 джил техникумин сургъулин-дамшлтин эдл-аху селәнә эдл-ахун 100 гектар болгъна тоод 38 центнер мах, тер дотр 20 центнер гахан мах гаргъв. Района колхозмуд болн совхозмуд болла, селәнә эдл-ахун 100 гектар газр болгъна тоод зуг 20,8 центнер мах, тер дотр 8,3 центнер гахан мах гаргъв.

США-д 100 гектар газр болгъна тоод 33 центнер мах гаргъдг болхла, мана техникум нидн джил 38 центнер мах гаргъвди. Тегәд 100 гектар газр болгъна тоод мах гаргългъарн бидн США-г куцәд давцквди.

Нидн джил мана техникум селәнә эдл-ахун 100 гектар газр болгъна тоод 547 килограмм хббнә ноос киргъдж аввдн, эс гидж хбн болгънас 5,7 килограмм ноосн авгдв. 100 хбн болгънас 115 хургън, 100 укр болгънас 98 тугъл, кичклдг гаха болгънас 22 гахан кичг, селәнә эдл-ахун 100 гектар газр болгъна тоод 13.500 ондгн авгдв.

Техникумин багшнр: директорин дарук ұр П. Ф. Крицкий, эклц парторганизацин сегләтр А. И. Модин, багшнр Л. И. Гудков, В. П. Дорджиев, Н. И. Шлыкова, Г. Э. Шлыков болн нань чигн багшнр йилгъән сәәнәр кблджәнә. Эдн эврәннй гун медрлән техникумин сургъульчирт дасхдж, сән медрлтә специалистир белддж гаргъхин тблә кучн-чидлән нбл уга кблджәцхәнә.

Эи джил мана техникум зоотехническ болн ветеринари анъгсин 1-ч, 3-ч курст сурх улс шинәс орулдж авхар белдджәнә. Хальмг танъгъчин багъчуд селәнә эдл-ахун медрл дасдж авхднй техникумин уулн секәтә.

Тадниг бидн куладжәнәвди.

Б ДЖИНЦАНОВ,
селәнә эдл-ахун Башантинск техникумин директор.